

ali drugega konja izpoznati za gotovo. Še več, kdor se dobro ume na plemena, tak je še v stanu celo izpoznati, kakega da je kateri konj pokolenja.

Tako se izmed težkih konj izpozna lahko belgijski in francoski in pinzgavski konj, pa tudi flandriško pleme se izpozna od brebanskega, kondroski konj od adrenskega. Težki planinski konji izpoznajo se tudi, ali so pravi pinzgavski ali štajarski. Ogerski kmečki konj je poznati od oldenburškega, blizu tako, kakor izpoznaš mulo od konja. Lipiski konj, ki pride iz konjarije v Lipici pri Trstu, ali iz Erdelja, pozna se od gidranov. V obeh teče jutrovska kri in vendar se dasta razločiti. Ogerski polkrvni arabci so še vedno izpoznati in danskega konja ne zamenj nihče z berberskim. Huzule se loči močno od bretanjskega kluseta in korziški konj ravno tudi od šotskega ponija.

(Dalje prih.)

Kaj je uzrok, da sadno drevje ne rodi?

Lansko leto, ko se je sadje v naših krajih tako dobro prodajalo, se je marsikateri gospodar prepričal, kako dobro je, sadno drevje gojiti. Zato pa si tudi umni gospodar prizadeva sadnih dreves kolikor mogoče nasaditi, žlahtniti jih in snažiti. Hvale vredno spodbujajo k temu gospodarske, posebno pa sadjerejske družbe. Ali kaka žalost za skrbnega gospodarja, ki ima cela orala drevja, ki ga marljivo oskrbljuje, ter pričakuje obilo sadja, in to tudi po pravici, če pa drevje ne rodi!

Da drevje ne rodi, temu je več uzrokov; tukaj naštejemo nekatere.

Prvi uzrok in to najnavadnejši je ta, da se zemlja izrodi. To se zgodi rado, ako so bila prejšnja leta posebno rodovitna. Vsako leto se namreč zemlji vzeme nekaj rodilne moči, v rodovitnih letih pa največ. Temu se da pomagati z gnojenjem. V to naj se rabi ali pepel ali pa gnoj iz stranišč z vodo pomešan. Gnoj se mora vlesti v spodnje plasti zemlje. V ta namen skoplji okoli debla jamo za pol metra globoko in za kaka dva ali tri metre od debla široko. Širje ko je vejevje drevesa, širja naj bo tudi jama. V te jame deni omenjenega gnoja. Ako je drevo staro, osnaži ga tudi ob enem ter požlahtni na vejah. Paziti pa moraš, da ne boš premočnega gnoja rabil. Kajti, ako pride neš drevesu močnega gnoja iz hlevov ali komposta, ki še ni strohnel, ali živalskih ostankov, n. pr. kože, mesa itd., bo drevo sicer bohotno raslo, ali rodilo ne bo nič. Nastavljalo bo sicer sadu mnogo, ali ravno vsled tega vednega nastavljanja, ne more sadu zoriti. Tudi mraz takemu drevesu kmalu škoduje.

Večkrat drevo tudi zato ne rodi, ker ni prav vsajeno. Marsikdo tega ne razume prav.

Pregloboko namreč ne smeš saditi. Zlo krivo stori, kdor drevo za 1 ali 2 decimetra nad koreninami v zemljo spravi. Tako drevo ne more sadu nastaviti; pa bo tudi drugače bolehalo. Boljše je torej, ako drevo višje vsadiš, kakor je poprej stalo. Saj se že pozneje rahla zemlja okoli korenin in debla toliko zniža, da pride drevo v pravo globočino. Samo pri takih drevesih, katera so v kutine vcepljena, je drugače. Pri tistih namreč je celo dobro, da pride še ono mesto, kjer je cepljeno, nekoliko v zemljo. Ondi tudi požlahtnjeni del poganja nove korenine, katere drevesu veliko pomagajo, da se utrdi.

Tretji uzrok nerodovitnosti je ta, ako se drevo iz slabše zemlje v boljšo presadi ali iz boljšo v slabšo. Navadno se na to gleda, da se drevesnice ne napravljajo na dobrih tleh, da se mlada drevesca tukaj ne razvadijo. Ko bi potem prišla v slabša tla, bi se jim slabo godilo. Ali vendar, če je zemlja v drevesnici preslaba, tako da se mlada debla zaradi prepočasne rasti z mahom prevlečejo, taka drevesa si tudi v boljšo zemljo presajena dolgo nič ne morejo prav pomagati. Več let bo preteklo, preden bodo sad nastavila. Nasproti pa se lahko zgodi, da pridejo drevesa iz drevesnic, kjer je prav dobra zemlja. Da v tem slučaju drevesa na novih tleh ne zaostanejo, je treba pridjati jim boljše zemlje iz njiv, ali trohnenega komposta.

Četrty uzrok je lahko to, da ima drevo vsled bujne rasti preveč soka. Ako zapaziš, da drevo premočno in prebohotno raste, pa malo ali nič ne rodi, mu lahko pomagaš tako-le: Meseca maja ali junija vreži z nožem v deblo od vejevja navzdol črto noter do beline. Ta huda rana nič ne bo škodovala. Preobilni sok bo iztekel in drevo bo rodilo.

Peti uzrok je ta, da drevo morebiti ni na pravem mestu vsajeno. Ne ugajajo vsaka tla vsaki vrsti sadja. Na tem mestu, kjer ti to drevo prazno stoji, bi lahko druga vrsta prav obilo rodila. Zato poskusi v veje cepiti cepiče od drugih vrst. Morebiti bo zdaj boljše. Taka starejša požlahtnjena drevesa rodijo navadno že tretje leto po cepljenju.

Šesti uzrok je različno obnebje. Drevo, ki je navajeno toplejšega obnebja, ne bo rodilo v hladnejšem, in drevo iz mrzlejšega obnebja ne bo rodilo v toplejšem. Sadi torej taka drevesa, ki se v naših krajih najbolje obnašajo.

Sedmi uzrok so pozni pomladanski pozebi. Sadi take vrste, ki pozno ženejo, in katere v cvetju tudi niso tako občutljive, n. pr. tofant, rajnete itd.

Slednjič, ako zapaziš, da ti je drevo poprej vedno obilo sadu dajalo, zdaj pa že nekaj let sem čedalje menj, in letos celo nič, ako ravno je še cvetelo, boš lahko spoznal, da je opešalo. To se rado zgodi pri tistih vr-

Po rabi omenjenih kroglic je človek vselega duha in težke noge postanejo lahke, kar je posebno svetovati duhovnim bratom, ki imajo žmetne posle po hribih.

Juri Žmave, župnik.

Sejmovi Dne 26. marcija v Podsredi, na Teharjih in Bizeljskem. Dne 28. marcija pri sv. Križu na Murskem polji in v Rušah, v Ločah in v Marenbergu. Dne 1. aprila v Arnožu in v Braslovčah, v Ormožu, v Stradnu in Slov. Gradcu. Dne 2. aprila v Artičah, na Dobju, v Št. Ilju in Slov. Gradcu.

Dopisi.

Iz Medloga pri Celju. Velika žalost vlada po naši okolici, ker nam je nenadoma pobrala nemila smrt dva vrla, obče priljubljena rojaka. V torek dne 8. marca, se podajo trije Mirnikovi, po domače Anžičevi, in sicer: Mart. Mirnik in njegov sin France, in pa Jožef Mirnik, brat Martinov v griško župnijo, tje k sv. Križu. Tam ima Jožef Mirnik vinograd s primerno viničarijo. Martin se poda zvečer zopet domu v Medlog, Jožef in France si pa zakurita v peči, v kateri se ni kurilo že 6 tednov ter se vležeeta k počitku. Za sredo, dne 9. marca popoldne, je bilo naprošenih mnogo rezačev in Martin, Jožefov brat se povrne zopet proti poleni popoldne iz Medloga nazaj k vinogradu. Ko Martin pride do hrama in zagleda veliko trumo delalcev, nikjer pa ne svojega sina Franceta in tudi ne brata Jožefa, hiti nemiren proti izbi, v kateri ju je zapustil prejšnji večer. Soba je zaklenjena. Stere va-njo, pa o joj, kako žalosten pogled! Obadva ležita mirna v postelji ter se več ne ganeta, dasiravno ju kliče in drega z rokami. Ogljeni kislin, puhteč iz zaprte peči skozi razpoklino v zaklenjeno sobico, ju je zadušil ter zazibal v nepričakovano večnost. Obadva, 17letni nadopolni France, kakor njegov 40 let stari stric Jože, sta bila vzor krščanskim, slovenskim mladenčem; zato je pa tudi žalost za njima splošna; naj v miru počivata!

Iz spodnje Savinjske doline. (Na nemčurskih razvalinah.) Da je vse na svetu izpremenljivo, to je resnica. Staro se podira in razpada, in novo raste iz tal. Narodi živijo in se trudijo, pa sopet spremenijo iznad zemlje in ni jih več. In tako gre z vsemi stvarmi na svetu, to je že tako odločeno od stvarnika. Tudi nemčurstva nekdanj ni bilo v prelepi naši domovini slovenski; a napuh in nasilstvo ga je rodilo, toda ovo je rastlo in večje prihajalo, dokler da je začelo cveteti in je tudi svoj sad obrodilo, se vé, da na škodo nam in naši ljubi domovini. A zdaj pa je tudi ono staro in piškavo, tudi njemu odleteva veja za vejo in ne

bode dolgo, pa mu bode odletela zadnja veja, potem pa se bo zgrudilo celo deblo nemčurstvo na tla in bo zateptano v zemljo. Nemčurstvo je bilo, in ne bode ga nikdar več, to je še v božji naredbi tako. Ena močnih vej na debelu nemčurstva bila je do ne dolgo časa, občina Velika Pirešica pri Celju. Odkar so bile občine osnovane pa do lani, kraljevali so nemčurji v njej. In tako so bili že gospodarstva in pa zvonca vajeni, da so mislili, da bodo na večno na stolu sedeli. A prišel je čas, veja je ostarela, bila piškava in gnjila; odletela je, lani še na pol, a letos popolnoma. Pri volitvi v občinski zastop zmagali so naši tako sijajno, tako častno, da je veselje. Vseh volilcev je v tej občini 643, pa čujte: 23 je še odpadnikov. Ako odvezamemo še grajščake, ki so v resnici bolj nemčurskega rodu, našel bi jih človek le 20. Torej dvajset je mož v celi občini, ki so se izneverili svojemu rodu, ter pozabili, da jih je rodila slovenska mati. Pa naj jim bo, tudi oni se bodo spametovali, dal Bog da ne prepozno za nje! Pa veseliti more človeka, ko vidi in sliši, da je 620 mož, toraj skoraj vsi, popustilo staro nemčurstvo in izpoznalo, da so Slovenci, da morejo voliti le vrle slovenske može. Hyala in slava jim! Narod bo za narodom poginil; slovenski narod bode trdno stal; kajti on je mlad in prebujen! (Konec prih.)

Od sv. Ane v Slov. gor. (Spomenik B. Raiču.) Dobil sem nalogo od odbora iz Ptuja, da bi nabiral mile doneske za spomenik prerano umrlemu Božidarju. To sem z veseljem storil, tem raje, ker sem rajnega dobro poznal. Vendar z žalostjo omenjam, da se štajarski Slovenci vse premalo brigamo za svoje največje može. Glejte, prof. Erjavec še ne počiva dolgo pod mrzlo grudo, a že bo imel spomenik. Kaj pa z Božidarjevimi? Od slovenskega rodoljuba na Ptuj, g. A. Gregoriča sem dobil pismo, v katerem se končajo besede: „Mili Bog vé, kako bomo to svoto skupaj dobili!“ Predragi slovenski rojaki na zelenem Štajerskem, ne delajmo si v tem oziru sramote, zložimo skupaj vsak po svoji moči, da dobi naš častiti Božidar prav v kratkem dostojni spomenik, sličen Jurčičevemu in Bleiweisovemu, med katerima počiva. Kdor more, naj opominja znane rodoljube, da sežejo v žep ter položijo na žrtvenik slovenske ljubezni mili darček. Pokažimo svetu, da tudi štajarski Slovenci visoko častimo svoje slavne može; kateri narod pa ne časti in se v spomenikih ne spominja svojih slavnih mož, ni vreden biti zapisan v zgodovini človeštva. Slovenci, zapomnimo si dobro! Mile darove za spomenik sem do sedaj dobil od č. g. Miha Milošiča, župnika pri sv. Benediktu 2 gld. 20 kr. Po 1 gld. pa so darovali: preč. gospod Jurij Tutek, kanonik pri sv. Lenartu; dr. Anton Suhač, žup. pri sv. Ani; Ivan Bohanec, kaplan